Deddf yr Amgylchedd (Cymru) 2016 Rhan 1 – Adran 6

Dyletswydd Bioamrywiaeth a Gwydnwch Ecosystemau

Adrodd ar Adran 6 – Templed Adrodd ar gyfer Cynghorau Tref a Chymuned

Deddf yr Amgylchedd (Cymru) 2016 Rhan 1 – Adran 6

Adroddiad 2022 ar Ddyletswydd Bioamrywiaeth a Gwydnwch Ecosystemau

Enw Cyngor Tref neu Gymuned: Cyngor Tref y Bala

- **Cyflwyniad a Chyd-destun**

Cyfrifoldebau tir a rheoli tir cyfyngedig sydd gan Gyngor Tref y Bala ar hyn o bryd, ond mae'n dechrau datblygu cynllun i gychwyn prosiectau tref a hyrwyddo a chysylltu prosiectau presennol yn lleol er mwyn cael yr effaith fwyaf posibl.

- Mae gan y Bala boblogaeth o tua 2000 o bobl a all gymryd camau cadarnhaol dros fioamrywiaeth a gwydnwch
- Mae maint y ward yn 242 hectar ac mae ganddi boblogaeth gymharol ddwys

Adroddiad Gweithredol

Gweithred a gyflawnwyd i:		Wedi'i fonitro gan:
- gwreiddio bioamrywiaeth yn y broses o wneud penderfyniadau a chaffael	Torri gwair a chynnal a chadw tiroedd, rŵan i gynnwys gwneud y gorau o amrywiaeth planhigion	Ei gynnwys mewn dogfennau cytundeb
- codi ymwybyddiaeth o fioamrywiaeth a'i bwysigrwydd	Cynllun yn cael ei ddatblygu i gysylltu gweithgareddau lleol ac unigolion brwdfrydig trwy dudalen wybodaeth	Sefydlu tudalen Gweplyfr Bala Amrywiol a monitro ymatebion
- diogelu prif rywogaethau a chynefinoedd	Cyfarfodydd wedi eu cynnal gyda rheolwyr tir lleol gan gynnwys wardeniaid Parc Cenedlaethol Eryri a CNC i sefydlu sut y gall cyngor tref Y Bala gefnogi eu gwaith.	
- adfer a chreu cynefinoedd a rhwydweithiau ecolegol gwydn	Cysylltwyd â Chyngor Gwynedd i archwilio rheoli ochrau ffyrdd ar gyfer bioamrywiaeth.	Deialog barhaus gyda ChG a'r tîm cynnal a chadw
- mynd i’r afael â ffactorau negyddol: e.e. ar gyfer lleihau llygredd, defnyddio datrysiad sy'n seiliedig ar natur a mynd i'r afael â rhywogaethau ymledol	Dadansoddiad CGCB *(SWOT)* o faterion tref sydd wedi’u gwneud a bygythiadau ffactorau negyddol wedi'u nodi - gweithio tuag at gynllun a rhyngweithio ag asiantaethau perthnasol eraill yn yr ardal yn barhaus Mae rhai rhywogaethau ymledol yn cael eu rheoli gan wasanaeth warden Parc Cenedlaethol Eryri. Siarad efo tîm y	Bydd ffactorau negyddol a chamau lliniarol yn cael eu cynnwys yn y cynllun a6. Cyfleoedd gwirfoddoli i'w cyhoeddi ar

	warden am sut y gallwn gefnogi eu hymgyrchoedd gwirfoddol.	dudalen Gweplyfr Bioamrywiaeth y Bala
- defnyddio gwella arfer a rhannu tystiolaeth	Dim hyd yn hyn	
- cefnogi cynhwysedd a/neu sefydliadau eraill	Cysylltwyd â'r asiantaethau canlynol: Gwasanaeth warden Parc Cenedlaethol Eryri, CNC, Cyngor Gwynedd, Clwb Rygbi, Cymdeithas Chwaraeon, Ysgol Godre'r Berwyn a Gerddi Cymunedol. Nodwyd eraill a byddwn yn cysylltu â nhw am sylwadau a chamau gweithredu.	

Adolygu cynllun a6

- Beth sydd wedi gweithio'n dda? Beth fu'r rhwystrau? Beth sydd angen ei newid?
- Ymateb da i gyfarfodydd cychwynnol gyda rheolwyr tir. Nodwyd llawer o brosiectau ar wahân sydd angen eu cysylltu.
- Dim cynllun hyd yma
- Cynllun a6 i'w ysgrifennu erbyn 30 Ebrill 2023

- Sut a phryd y bydd cynllun a6 yn cael ei fonitro a'i adolygu?
- Bydd cynllun A6 yn ei le erbyn 30 Ebrill 2023
- cynllun a6 wedi'i adolygu ac unrhyw gamau gweithredu sy'n codi i'w hadolygu bob chwarter

.